

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ
НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ
(обн., ДВ, бр. 67 от 6.08.1996 г., изм. и доп. бр. 46 от 10.06.1997 г., в сила от 10.06.1997 г., бр. 154 от 28.12.1998 г., в сила от 1.01.1999 г., бр. 74 от 30.07.2002 г.)

§ 1. В чл. 11, ал. 2 се изменя така:

“(2) Размерът на резерва по републиканския бюджет и по бюджета на съдебната власт е до едно на сто от приходите по републиканския бюджет или по бюджета на съдебната власт.”

§ 2. В чл. 35 се създава нова ал. 5 със следното съдържание:

“(5) Предложенията по ал. 3 се правят не по-късно от два месеца преди приключването на бюджетната година.”

§ 3. В чл. 35 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 2 се изменя така:

“(2) Министерският съвет разрешава допълнителни бюджетни кредити до две на сто от изпълнението на приходите по републиканския бюджет, без да се влошава балансът на държавния бюджет.”

2. Създават се нови ал. 3 и 4 със следното съдържание:

“(3) Когато изпълнението на приходите по ал. 2 е над две на сто, допълнителни бюджетни кредити за сметка на този източник се разрешават от Народното събрание.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 5.

§ 4. В чл. 41, ал. 4 се изменя така:

“(4) Народното събрание приема с решение отчета за изпълнението на държавния бюджет за съответната година едновременно със Закона за държавния бюджет за втората следваща година.”

§ 5. В чл. 38 думата “финансовата” се заменя с думата “бюджетната”.

§ 6. В параграф 1 от допълнителните разпоредби се създава нова т. 14 със следното съдържание:

“14. Бюджетна дисциплина” е длъжимо по силата на закон поведение на разпоредителите с бюджетни кредити по отношение на спазване на размерите на

бюджетните кредити през отделните отчетни периоди, на определените приоритети със Закона за държавния бюджет за съответната година и на целевото предназначение на предоставените бюджетни средства.”

Заклучителна разпоредба

§ 7. Законът влиза в сила от датата на обнародването му в “Държавен вестник.”

МОТИВИ

В чл. 82, т. 2 от Конституцията на Република България Народното събрание е органът, който приема държавния бюджет и отчета по него.

Законът за устройството на държавния бюджет, уреждащ реда за съставянето, приемането, изпълнението и отчитането на държавния бюджет на Република България, е приет през 1996 г. В практиката по прилагането му се очертаха съществени проблеми. По-важните от тях са свързани с празноти в създаване на механизъм за реално и точно отчитане на приходите на държавния бюджет. Силно се деформира бюджетният процес и Народното събрание не изпълнява конституционните си и законови правомощия, свързани с приемането на държавния бюджет и отчета за неговото изпълнение. Функциите му се изземват от министъра на финансите и правителството, които по свое виждане разпределят допълнителни бюджетни кредити, стигащи до 25% от приходите по републиканския бюджет. Основание за това е разпоредбата в чл. 35, ал. 2, даваща право на министъра на финансите да разрешава допълнителни кредити, която законодателят е предвидил като възможност. Очевидно умишлено в последните години тази възможност се превръща в порочна практика. Министерският съвет разполага с възможност да се разпорежда със средства от резерв за непредвидени неотложни разходи, чиито размер се определя ежегодно със Закона за държавния бюджет за съответната година. Желанието да се разполага с повече средства провокира залагането от Министерския съвет на по-малко приходи, за да може след това на основание чл. 35, ал. 2 да се разпределят средства.

Поради тази практика на правителствата съответните парламентарни мнозинства умишлено не приемат отчетите за изпълнението на държавния бюджет в срока, предвиден в чл. 41, ал. 4. Така се избягват основателните възможности за критики и търсене на отговорност за нарушение на Конституцията на Република България и Закона за държавния бюджет за съответната година от правителството.

Същевременно се стимулира Министерският съвет да покаже истинския размер на очакваните бюджетни приходи, като резервът който той може да разпределя, се определя като процент от тези приходи. Тоест при по-високи очаквани приходи ще може да разпределя и повече от тях под формата на резерв.

Работата по приемането на нов Закон за устройството на държавния бюджет, съответстващ на критериите за членство в Европейския съюз, трябва да продължи с

разчет през 2006 г. такъв да бъде приет. До тогава е необходимо да действа досегашния закон с предлаганите изменения и допълнения.

Вносител: Румен Овчаров и група н.п.